

Ilmastoyhteistyön jatkaminen vuosina 2026-2030 sekä julkisen alan energiatehokkuussopimukseen liittyminen kaudelle 2026-2035

Khall 17.11.2025 § 220
721/00.04.02/2025

Valmistelija

Kunnanjohtaja Teemu Puolijoki

Ilmastoyhteistyön jatkaminen vuosina 2026- 2030

Lapuan kaupunki on koordinoanut Seinäjoen seudun ilmastotyötä 1.9.2010 lähtien. Alueelliseen ilmastotyöhön on osallistunut Kurikan kaupunki, Alavuden kaupunki, Kuortaneen kunta, Kauhavan kaupunki ja Lapuan kaupunki. Työ kulkee nimellä Kestävät kunnat ilmastoyhteistyö.

Mukana olleille kunnille on laadittu yhteinen ilmastostrategia, joka on hyväksytty kuntien valtuustoissa tai hallituksissa. Ilmastostrategian pohjalta on laadittu kuntakohtaiset kestävän kehityksen ohjelmat. Ohjelmien tavoitteiden toteutumista seurataan kunnan päättämällä tavalla. Kuntakohtaiset ilmastotyön koordinaatioryhmät vastaavat kestävän kehityksen ohjelman toteuttamisesta.

Kunnat ovat liittyneet valtakunnalliseen energiatehokkuussopimukseen jo kahdella sopimuskaudella (2008- 2016 ja 2017- 2025). Näiden toimintakausien aikana kunnat ovat edistäneet energiatehokkuustoimintaa, tehostaneet merkittävästi energian käyttöä ja saavuttaneet taloudellista säästöä.

Kuntatasolla toimivat koordinaatioryhmät edistävät, toteuttavat, seuraavat ja tekevät esityksiä päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi omassa organisaatiossaan. Koordinaatioryhmät on kokoontunut säännöllisesti ja kunnissa on toteutettu konkreettisia toimenpiteitä säästöjen saavuttamiseksi. Ilmastotyössä olevien kuntien kesken tehdään myös yhteistyötä, jotta tiedot eri kunnissa tehdyistä toimenpiteistä ja niistä saatavista hyödyistä saadaan kaikkien kuntien käyttöön. Alueella on järjestetty sekä yhteisiä että kuntakohtaisia koulutustilaisuuksia ja tutustumiskäyntejä kohteisiin, joista voisi olla hyötyä kuntien omassa toiminnassa. Tavoitteena on, että säästäminen ja päästöjen vähentäminen on osa kuntien henkilöstön jokapäiväistä toimintaa.

Toiminnasta viestitään uutiskirjeellä ja kuntien omissa viestintäkanavissa.

Uusi energiatehokkuussopimus vuosille 2026 - 2035

Uudella sopimuskaudella kunnat liittyvät Julkisen alan energiatehokkuussopimukseen (JETS) ja asettavat itselleen välitavoitteen 6 % energiansäästöstä vuoteen 2030 mennessä ja kokonaistavoitteen vähintään 10 % energiansäästö vuoteen 2035 mennessä. Tavoite lasketaan liittymistä edeltävän vuoden energiankäytöstä. Kunta voi valita myös pidemmän tarkastelujakson, jos kunnassa on tehty hyvin merkittäviä energiankäytön tehostamisinvestointeja ennen vuotta 2026 ja kunta haluaa hyödyntää näistä saatavaa energiansäästöä osana sopimuksen säästötavoitteen saavuttamista. Saavutetut säästöt todetaan tehtyjen toimenpiteiden säästölaskelmien avulla. Tällöin säästötavoiteprosentti on tarkastelujakson 2023- 2035 osalta 13,5 % tai tarkastelujakson 2021- 2035 osalta 16 %.

Energiatehokkuussopimukset ovat valtion ja toimialojen yhdessä valitsema keino saavuttaa EU:n energiatehokkuusdirektiivin tiukat ja sitovat energiatehokkuusvelvoitteet ilman raskasta, velvoittavaa lainsäädäntöä tai pakkokeinoja.

Julkisen alan energiatehokkuussopimustoiminta tukee lisäksi energiatehokkuusdirektiivissä julkista alaa koskevien velvoitteiden toimeenpanoa. Näitä ovat mm. velvoitteet julkisen sektorin johtoasemasta ja esimerkiksi roolista energiatehokkuudessa sekä energiatehokkuuden huomioimisesta

rakennuksissa ja hankinnoissa, neuvonnassa ja viestinnässä sekä energiapalvelujen käytössä.

Kunnat, kaupungit, kuntayhtymät, hyvinvointialueet ja valtion toimijat liittyvät sopimukseen allekirjoittamalla liittyjäkohtaisen energiatehokkuussopimuksen, jossa ne sitoutuvat Julkisen alan energiatehokkuussopimuksen toimenpiteisiin ja tavoitteisiin.

Energiatehokkuussopimus edellyttää, että kunta seuraa energiankulutuksen kehittymistä ja energiatehokkuuden toteutumista sektoreittain. Energiankulutustiedot ja energiankulutuksen vähentämiseksi tehdyt toimenpiteet raportoidaan vuosittain Motivan ylläpitämään kansainväliseen raportointijärjestelmään.

Toiminta vuosina 2026 - 2030

Toiminnassa mukana olevat kunnat liittyvät julkisen alan energiatehokkuussopimukseen vuosille 2026 - 2035. Projektikoordinaattori raportoi kuntakohtaiset energiatehokkuustoimenpiteet energiatehokkuussopimuksen edellyttämällä tavalla Motivalle ja huolehtii energiatehokkuussopimuksen edellyttämästä toiminnasta.

Toteutetaan ilmastostrategian 2030 päivitys ja kuntakohtaisten kestävän kehityksen ohjelmien päivittäminen tarvittaessa. Seurataan kestävän kehityksen ohjelmien toteuttamista kunnissa. Edistetään ohjelman toimenpiteitä kunnan päättämällä tavalla. Jatketaan kuntakohtaisten koordinaatioryhmien toimintaa ja kuntien välistä yhteistyötä. Toteutetaan viestintää kuntien omien viestintäkanavien kautta.

Toteutusta varten varataan 2026 - 2030 välisenä aikana 46.000 €:n rahoitus/toimintavuosi, huomioiden vuosittain tehtävä kunta- alan ansiotasoindeksi (2015=100) perusteella tehtävä tarkistus. Ensimmäinen tarkistus tehdään vuoden 2027 alussa.

Rahoitusosuudet jaetaan kuntien välillä perustyön osuuden ja asukaslukumäärän vaikutuksella laskettavan osuuden mukaan. Perustyön osuus on 66 % kokonaismäärästä. Tämä osa jaetaan tasan kuntien kesken ja 34% kustannuksista jaetaan asukasluku perusteisesti. Vuosittaiset rahoitusosuudet ja laskutusperiaate käyvät esille liitteenä olevasta Lapuan kaupunginhallituksen kokouksen 23.6.2025 § 252 pöytäkirjanotteesta. Kuortaneen kunnan osalta rahoitusosuus vuonna 2026 on vuoden 2024 asukasluvun perusteella laskettuna 4.549,87 euroa. Osuuksia tarkistetaan vuosittain Kuntien ansiotasoindeksi (2015=100) mukaan eikä rahoitusosuutta lasketa jatkossa uudelleen asukasluvun perusteella. Ensimmäinen tarkistus tehdään vuonna 2027. Jatkotoiminta rahoitetaan kokonaan vuosittain laskutettavalla osuudella. Kestävät-yhteistyön rahoitus on huomioitu kunnan talousarviovalmistelussa.

Kestävät-yhteistyön jatkoehdotus on toimitettu kunnanhallitukselle oheismateriaalina.

Liite Lapuan kaupunginhallituksen kokouksen 23.6.2025 § 252 pöytäkirjanote

Esittelijä Kunnanjohtaja Teemu Puolijoki

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää, että
1) Kuortaneen kunta jatkaa kuntien yhteistä ilmastotyötä vuosien 2026- 2030 aikana siten, että Lapuan kaupunki koordinoi yhteistyötä ja Kuortaneen kunnan rahoitusosuus on 4.549,87 euroa (osuuksien tarkistus vuosittain Kuntien ansiotasoindeksi (2015=100) mukaan, ensimmäinen tarkistus vuoden 2027 alussa)
2) Kuortaneen kunta liittyy Julkisen alan energiatehokkuussopimukseen kaudelle 2026 - 2035 ja asettaa vähintään 10 %:n ohjeellisen energiansäästötavoitteen kaudelle 2026 - 2035.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin

Lisätietojen antaja

Kunnanjohtaja Teemu Puolijoki, teemu.puolijoki@kuortane.fi, 050 406 6645